

Sectorplan 06 Gescheiden ingezameld/afgegeven groente-, fruit- en tuinafval van huishoudens (gft)

I Afbakening

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

Afvalstoffen	Toelichting
Gft-afval, niet zijnde grof tuinafval	Gft-afval betreft zowel gescheiden ingezameld, als gescheiden afgegeven groente-, fruit- en (fijn) tuinafval van huishoudens. Voorbeelden hiervan zijn (niet limitatief): <ul style="list-style-type: none">• Groente- en fruitresten en schillen• Etenresten (ook botjes en graten)• Brood, deeg, rijst, pasta• Losse thee, koffiedik• Strooisel (hooi, stro, zaagsel) van kleine knaagdieren, met hun poep• Bloemen en planten• Fijn tuinafval
Residuen die ontstaan bij het verwerken van gft-afval	Bij het verwerken van gft tot compost en/of verder opwerken van compost tot keurcompostkwaliteit ontstaat – bijvoorbeeld bij het zeven – een residufractie die onder meer bestaat uit plastic, papier, touw, metaal, glas en dergelijke.

In paragraaf IV is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar vallen onder andere delen van het LAP. Nadere toelichting op wat wel of juist niet geschikt is om als gft-afval te worden ingezameld is opgenomen in [bijlage 12](#) van het LAP.

In dit sectorplan wordt het begrip 'gft-afval' gebruikt. De Kaderrichtlijn afvalstoffen kent het begrip 'bioafval'. Inhoudelijk komt het begrip gft-afval uit dit sectorplan overeen met 'bioafval dat afkomstig is van huishoudens'. Deze laatste omschrijving wordt gebruikt in het Besluit gescheiden inzameling huishoudelijke afvalstoffen.

II Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

	Afvalstoffen / deelstroom	Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)
a	Gft-afval	<ul style="list-style-type: none">• composteren met het oog op recycling; of• vergisten met gebruik van het gevormde biogas als brandstof gevolgd door narijping (nacompostering of een andere vorm van aerobe droging) met het oog op recycling van het digestaat.
b	Residuen die ontstaan bij het verwerken van gft-afval	Verwijderen door verbranden.

Zie paragraaf V voor een toelichting op de minimumstandaard.

Ontwikkelingen afvalstroom en minimumstandaard

Indien de ontwikkelingen op gebied van cascadering in het kader van de biobased economy andere verwerkingsvormen haalbaar maken, kan dit op termijn leiden tot het aanpassen van de minimumstandaard.

Zie paragraaf VI voor toelichting op de verwachte ontwikkelingen.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In [bijlage F.10](#) is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking op basis van hoofdstuk B.13 kan worden toegestaan. De uitwerking voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
 - uit [hoofdstuk B.13](#), paragraaf B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
 - toetsing aan verordening 1013/2006/EG ([EVOA](#)) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art 36 van de verordening)

Dierlijke bijproducten

Als sprake is van (de aanwezigheid van) dierlijke bijproducten, dan is voor (communautair en internationaal) transport de [Verordening dierlijke bijproducten](#) en niet Verordening (EG) 1013/2006 leidend. Communautair en internationaal transport van dierlijke bijproducten die zijn gemengd met ander afval vallen – als het andere afval gevaarlijk afval is - weer wél onder de EVOA (zie ook [hoofdstuk B.13](#), paragraaf B.13.7 van het beleidskader).

Overbrenging vanuit Nederland:

<i>Overbrenging vanuit NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarden of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	NVT	Gezien de aard en/of samenstelling van deze afvalstof.
t.b.v. recycling of, t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling	Ja	Tenzij er alsnog een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd en/of tenzij de mate van recycling lager is dan gangbaar is bij verwerking van de afvalstof in Nederland (zie het beleidskader hoofdstuk B.13 , paragraaf B.13.5.2). Voor gescheiden ingezameld groente-, fruit- en tuinafval van huishoudens en residuen geldt dat elke mate van storten te veel is.
t.b.v. andere nuttige toepassing	Nee	Voor afval zoals bedoeld in par. II onder a, omdat recycling mogelijk is.
	Ja	Voor afval zoals bedoeld in par. II onder b, tenzij er alsnog een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort en/of wanneer de mate van recycling de overbrenging niet rechtvaardigt (zie ook beleidskader hoofdstuk B.13 , par. B.13.5.2.). Voor dit afval geldt dat elke mate van storten te veel is.
<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Voor afval zoals bedoeld in par. II onder a, omdat recycling mogelijk is.
	Ja	Voor afval zoals bedoeld in par. II onder b.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ¹	Nee	Voor afval zoals bedoeld in par. II onder a, omdat recycling mogelijk is.
	Nee	Voor afval zoals bedoeld in par. II onder b, omdat verbranding mogelijk is.
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging én omdat recycling (van afval als bedoeld in par. II onder a) of verbranden (van afval als bedoeld in par. II onder b) mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland:

<i>Overbrenging naar NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarde of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	NVT	Gezien de aard en/of samenstelling van deze afvalstof.

¹ Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

Sectorplan 06; Gescheiden ingezameld/afgegeven groente-, fruit- en tuinafval van huishoudens
Tekst sectorplan (kern van het beleid)

t.b.v. recycling	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard
t.b.v. andere nuttige toepassing	Nee	Voor afval zoals bedoeld in par. II onder a, omdat recycling mogelijk is.
	Ja	Voor afval zoals bedoeld in par. II onder b, indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard
<i>(voorlopige) verwijdering</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Voor afval zoals bedoeld in par. II onder a, omdat recycling mogelijk is.
	Ja	Voor afval zoals bedoeld in par. II onder b.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ¹	Nee	Omdat recycling (van afval als bedoeld in par. II onder a) of verbranden als vorm van verwijdering (van afval als bedoeld in par. II onder b) mogelijk is.
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging én omdat recycling (van afval als bedoeld in par. II onder a) of verbranden als vorm van verwijdering (van afval als bedoeld in par. II onder b) mogelijk is.

IV Overwegingen bij de afbakening

[Bijlage 12](#) bevat een lijst met afvalstoffen die wel/niet onder gft vallen en die wel/niet geschikt zijn om in te zamelen in de gft-bak om daarna in gft-installaties tot kwalitatief goede compost² te worden verwerkt. Stromen van de WEL-lijst vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan, natuurlijk voor zover afkomstig van huishoudens en als gft ingezameld.

De gft-lijst uit bijlage 12 is samengesteld door verschillende partijen uit de keten. Het is de bedoeling dat deze lijst door alle partijen in het veld, dus burgers, gemeenten, inzamelaars en verwerkers, gebruikt wordt. Alleen zo kan worden geborgd dat een compost of een andere meststof wordt geproduceerd die voldoet aan de Meststoffenwet. De lijst in bijlage 12 is namelijk zodanig opgesteld dat voorkomen wordt dat risico-stoffen die niet in de meststoffenregelgeving genoemd worden, (zoals pathogenen of restanten van (afbreekproducten van) (huisdier) medicijnen) van invloed zijn op de kwaliteit van compost en andere toegestane (mest)stoffen. Zie hierbij nog wel de nuancering voor "kleinschalige verwerkingsvormen" later in deze toelichting.

Verordening dierlijke bijproducten i.r.t. dit sectorplan

Keukenafval en etensresten die bestemd zijn om te worden verwerkt voor omzetting in biogas of voor compostering betreffen categorie 3-materiaal als bedoeld in de Verordening EG 1069/2009 ([Verordening dierlijke bijproducten](#)).

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstromen

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

Afvalstoffen	Toelichting of verwijzing
Ongescheiden ingezameld organisch afval van huishoudens	Zie SP1 (Huishoudelijk restafval (fijn en grof))
Afbreekbare plastics (Bioplastics die worden aangemerkt als 'biologisch afbreekbaar')	Zie SP1 (Huishoudelijk restafval (fijn en grof))
Ongescheiden ingezameld organisch afval van bedrijven	Zie SP2 (Restafval van bedrijven)
Keukenafval en etensresten die afkomstig zijn van internationaal opererende vervoermiddelen	Zie SP2 (Restafval van bedrijven)
Reststromen uit de voedings- en genotmiddelenindustrie	Zie SP3 (Procesafhankelijk industrieel afval van productieprocessen)
Gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval, waaronder (gekookt) keukenafval en etensresten (swill) dat vrijkomt bij handel, diensten en overheden en veilingen	Zie SP7 (Organische bedrijfsafval)
Groenafval dat vrijkomt bij aanleg en onderhoud van openbaar groen, bos- en natuurterreinen, en al het afval dat hiermee te vergelijken is, zoals onder meer grof tuinafval, berm- en slootmaaisel, afval van hoveniersbedrijven, agrarisch afval en afval dat vrijkomt bij aanleg en onderhoud van terreinen van instellingen en bedrijven	Zie SP8 (Groenafval)
Gescheiden ingezameld grof tuinafval afkomstig van huishoudens	
Slachtafval, kadavers, etc.	Zie SP65 (Dierlijk afval)

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

De volgende Euralcode *kan* betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan: 200108.

Deze code is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere sectorplannen. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend en niet deze Euralcode (zie ook [hoofdstuk D.5](#) Omgaan met Eural, van het beleidskader).

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de

² Zie de definitie in art. 1 lid 1 f van het Uitvoeringsbesluit meststoffenwet.

specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is belangrijk dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#))
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#))
- Het algemene beleid rond het gescheiden houden van afvalstoffen ([Deel B.3](#))
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#))
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#))
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).
- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
 - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([D.2](#))
 - Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor)behandeling en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([D.2.2.4.2](#)).
 - Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen.
 - Mengen van afvalstoffen ([D.4](#))
- Omgaan met de Eural ([Deel D.5](#))

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. gescheiden houden van de afvalstoffen (hele keten)

Gescheiden houden van afvalstoffen is van belang vanaf het ontstaan van afvalstoffen tot en met het afvalverwerkingsproces, om te zorgen dat de afvalstoffen minimaal volgens de minimumstandaard verwerkt kunnen worden. Basis hiervoor zijn de afvalcategorieën.

Gft uit huishoudens valt onder [categorie 13](#) van bijlage II van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)³: *bioafval en daarmee vergelijkbaar biologisch afbreekbaar bedrijfsafval, met uitzondering van groenafval*.

Op basis van de wetgeving en het beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in [hoofdstuk B.3](#) moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.3](#) (Gescheiden houden van afvalstoffen) voor de algemene regels voor het gescheiden houden van afvalstoffen of [hoofdstuk D.4](#) (Mengen van afvalstoffen) voor de voorwaarden waaronder mengen met een vergunning kan worden toegestaan.

2. Aandachtspunten t.a.v. de ontdoener van de afvalstoffen (burger)

[Hoofdstuk B.3](#) van het beleidskader gaat op diverse plekken in op gescheiden houden van gft bij huishoudens, de voor- en nadelen van bron- en nascheiding i.r.t. gft, etc.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstoffen

De onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe). Hiervoor is op grond van artikel 10.47 eerste lid van de [Wet milieubeheer](#) in het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) een bepaling opgenomen (art. 1b) dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden. Dit geldt voor alle afvalstoffen.

Het beleid voor gft-afval is gericht op het bevorderen van gescheiden inzameling, gevolgd door verwerking en recycling. De inzameling van gft valt onder de gemeentelijke zorgplicht uit de Wet milieubeheer. Gemeenten zijn verplicht om te zorgen dat huishoudelijke afvalstoffen, en dus ook gft-afval, binnen de gemeente worden ingezameld bij elk perceel binnen haar grondgebied. Het [Besluit gescheiden inzameling huishoudelijke afvalstoffen](#) richt zich op gemeenten en verplicht hen om voor een aantal deelstromen waaronder gft-afval te zorgen voor een systeem van gescheiden inzameling. Hiervan kan slechts op basis van specifieke gronden worden afgeweken en de

³ De lijst met afvalcategorieën is overgenomen in bijlage 5 van dit LAP en waar nodig van extra toelichting voorzien.

uitwerking hiervan – inclusief de voorwaarden waaronder een gemeente hiervan gebruik kan maken - is te vinden in beleidskader [hoofdstuk B.3](#) (Gescheiden houden van afvalstoffen).

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient deze afvalstof gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen, tenzij in de vergunning of op basis van algemene regels is bepaald dat deze afvalstof mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. Zie de voorwaarden voor het vergunnen van dergelijke menghandelingen in [hoofdstuk D.4](#) van het beleidskader.

Erkenning vereist voor opslaan en verwerken van dierlijke bijproducten

Zoals eerder in paragraaf IV is aangegeven betreffen keukenafval en etensresten (onderdeel van gft) die bestemd zijn om te worden verwerkt voor omzetting in biogas of voor compostering categorie 3-materiaal als bedoeld in de Verordening EG 1069/2009 ([Verordening dierlijke bijproducten](#)).

Alle locaties waar dierlijke bijproducten opgeslagen of verwerkt worden moeten (naast een omgevingsvergunning, onderdeel milieu) in het bezit zijn van een erkenning op basis van de [Verordening dierlijke bijproducten](#). De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) is bevoegd gezag voor het afgeven en controleren van deze erkenningen. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) toetst, namens het ministerie van LNV, verwerkingsroutes aan deze verordening en geeft de noodzakelijke erkenning af. De NVWA controleert bij primaire bedrijven en op transport.

Toelichting op de minimumstandaard

De minimumstandaard voor gft-afval uit huishoudens is gericht op de recycling tot compost. Zowel direct composteren als (eerst) vergisten gevolgd door het opwerken van het digestaat tot een afzetbaar compost zijn volgens de minimumstandaard toegestaan. De eis dat ook vergisten moet leiden tot een bruikbare compost is bewust en geldt voor alle vormen van vergisten van gft van huishoudens, dus zowel voor de grootschalige installaties met een regiofunctie als de tegenwoordig meer en meer opkomende lokale installaties en initiatieven voor het verwerken van gft-afval uit de buurt (zie verder onder 'kleinschalige verwerkingsvormen'). Alle vormen van verwerking van gft binnen op een locatie zijn vergunningplichtig.

Recycling van het digestaat

Recycling van het digestaat houdt in dat het digestaat verwerkt moet worden tot compost die voldoet aan de eisen van het [Uitvoeringsbesluit meststoffenwet](#). Vloeibare compost bestaat niet. Compost is per definitie een zodanig stabiel eindproduct dat daarin alleen nog een langzame afbraak van humeuze verbindingen plaatsvindt (art. 1 lid 1 f, Uitvoeringsbesluit meststoffenwet). Digestaat na vergisting is in veel gevallen niet stabiel en moet, al dan niet na scheiding in een dikke en dunne fractie, aerobisch verder worden verwerkt. Alleen als is aangetoond dat de dikke fractie van het digestaat een stabiel eindproduct is, bijvoorbeeld met de Oxitopmethode of Rottegrad-methode, kan aerobe droging achterwege blijven. De dikke fractie van het digestaat kan als compost worden afgezet als het voldoet aan de definitie van compost in het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet.

De Europese Meststoffenverordening

Met de herziening en het ingaan van de [Europese Meststoffenverordening](#) in 2022 bestaat de mogelijkheid om digestaat als bemestingsproduct toe te passen, mits deze aan bepaalde eisen voldoet.

In de Meststoffenverordening worden verschillende Productfunctiecategorieën (PFC's) van EU bemestingsproducten gedefinieerd. Deze PFC's kunnen gemaakt worden uit verschillende materialen, opgedeeld in bestanddelencategorieën (Component Material Categories, CMC's). De verordening specificeert zowel eisen aan de producten (EU 2019/1009 Bijlage 1, deel 2) als aan de bestanddelen (EU 2019/1009 Bijlage 2, deel 2).

Een van de bestanddelencategorieën is 'ander digestaat dan digestaat van verse gewassen', onder code CMC 5. Digestaat van 'bioafval' valt onder deze categorie.

De Meststoffenverordening biedt een geharmoniseerd kader voor de handel in

bemestingsproducten en kan gebruikt worden voor handel van deze producten tussen Europese landen. Daarnaast blijven voorlopig de Nederlandse regels bestaan voor de handel binnen Nederland. Als fabrikant mag u zelf beslissen of u kiest voor een CE-markering. Wilt u een product bijvoorbeeld alleen op de Nederlandse markt brengen? Dan hoeft u zich alleen aan de Nederlandse regels te houden. U kunt daarnaast ook kiezen voor een CE-markering. U mag het product dan niet alleen in Nederland op de markt brengen, maar ook binnen Europa.

De Meststoffenverordening stelt zowel aan het productieproces, als aan het product als meststof eisen. Dit houdt in dat er een conformiteitsbeoordelingsprocedure moet worden doorlopen. Daarnaast moet er een nieuw etiket worden gemaakt dat voldoet aan de eisen. Zie voor meer informatie: [Nieuwe mestproducten ontwikkelen \(rvo.nl\)](https://www.rvo.nl/nieuwe-mestproducten-ontwikkelen).

Met deze mogelijkheid om digestaat, onder voorwaarden van de Meststoffenverordening, als bemestingsproduct toe te passen, kan ook invulling worden gegeven aan recycling als minimumstandaard.

Kleinschalige verwerkingsvormen

In maart 2020 verscheen het rapport 'Kleinschalige verwerkingsvormen voor gft en swill' (LeAF) waarin verschillende methoden van kleinschalige verwerking onderzocht zijn en naast de huidige wet- en regelgeving zijn gelegd. In dit onderzoek zijn 11 populaire methoden, waaronder fermenteren (via Bokashi) en wormencomposteren, als ook (zgn) compostermachines onderzocht en vergeleken met een vorm van grootschalige compostering. Uit het onderzoek blijkt dat maar weinig methoden/apparaten een eindmateriaal opleveren dat als meststof op de bodem toegepast mag worden. Stabiele compost is momenteel het enige product uit de afvalstromen gft (en swill) dat als meststof op de bodem toegepast mag worden en stabiele compost kan alleen worden bereikt met een voldoende lange verwerkingstijd. Dit betekent dat alleen kleinschalige verwerkingsvormen die stabiele compost opleveren vergund kunnen worden. Andere outputmaterialen zouden daarom eerst, net als digestaat uit een vergister, (na)gecomposteerd moeten worden om aan de minimumstandaard te voldoen. Bij eventuele vergunningverlening zal er dus aandacht moeten zijn voor (na)compostering van het verkregen resultaat.

Een ander aandachtspunt bij kleinschalige initiatieven, zoals buurtcompostering, is dat niet alle componenten van de gft-lijst uit bijlage 12 geschikt zijn voor hygiënisch veilige kleinschalige verwerking wil men een resultaat bereiken dat voldoet aan de relevante wetgeving, waaronder de Afvalwetgeving, Verordening Dierlijke bijproducten en meststoffenwet. Etensoverblijfselen kunnen bijvoorbeeld ongedierte aantrekken en resten van dierlijke producten kunnen o.a. pathogenen bevatten. Bij eventuele vergunningverlening zal hiervoor aandacht moeten zijn in het acceptatie- en verwerkingsbeleid. Voor nadere info wat dit betekent per initiatief wordt verwezen naar eerdergenoemd rapport van LeAF.

Verder zijn ten aanzien van de minimumstandaard de volgende bepalingen van belang.

Inzet als meststof / inzet t.b.v. productie van compost

In internationaal verband is vastgelegd dat bodemverontreiniging voorkomen moet worden. Dit uitgangspunt is ook gehanteerd bij het formuleren van kwaliteitseisen en doseringsnormen voor compost. De kwaliteitseisen voor compost zijn opgenomen in het [Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet](#) en de doseringsnormen in het [Bal](#).

Relatie met de verordening dierlijke bijproducten

De [Verordening dierlijke bijproducten](#) is leidend ten opzichte van de Wet milieubeheer (Wm), tenzij sprake is van verbranden, storten, composteren of vergisten van dierlijk afval. In dat geval zijn zowel de Verordening dierlijke bijproducten als de Wet milieubeheer van toepassing. Indien verwerking door composteren of vergisten plaatsvindt, moet ook zijn voldaan aan de bepalingen van de [Verordening dierlijke bijproducten](#). Dat betekent onder andere dat verwerking moet plaatsvinden in een erkende installatie en moet voldoen aan de eisen zoals beschreven in artikel 10 van de [Uitvoeringsverordening dierlijke bijproducten](#).

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREFs) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de [richtlijn industriële emissies](#) (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREFs zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies. Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

Voor de afvalstoffen die onder dit sectorplan vallen, zijn geen als BBT aangemerkte bepalingen gevonden over de wijze waarop deze afvalstoffen verwerkt moeten worden. De BBT-conclusies uit de BREFs hebben dan ook geen gevolgen voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

Stortverbod

In het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) is bepaald in categorie 18, dat het storten van bioafval niet is toegestaan.

Terzijde wordt opgemerkt dat naast voor gescheiden ingezameld gft-afval (categorie 18) ook voor de organische fractie van het bewerken van gemengd huishoudelijk afval (categorie 15b) of residuen van de verwerking van gft-afval (categorie 20) een stortverbod geldt.

VI Doorkijk minimumstandaard en ontwikkelingen

Bij biotische grondstoffen wordt vaak de term cascadering gebruikt wanneer sprake is van meerdere vormen van verwerking. Het doel van cascadering is in dat geval kortgezegd het efficiënte en effectieve gebruik van biomassa. Cascadering is dan ook te zien als een nadere uitwerking van delen van de hiërarchie specifiek voor biotische stromen (zie ook [hoofdstuk A.4](#) van het beleidskader).

Op dit moment wordt in het LAP nog niet expliciet gestuurd volgens cascadering, ook al omdat veel zaken op dit gebied nog erg in ontwikkeling zijn. Op het moment dat voor bepaalde biotische stromen – zoals bijvoorbeeld gft van huishoudens – alternatieve vormen van verwerking ontstaan en daadwerkelijk op de markt komen kan dit veranderen. In het kader van het convenant Meer en Betere Recycling wordt gewerkt aan het maken van onderscheid tussen vormen van recycling. Indien er meerdere vormen van verwerking beschikbaar komen kan met die methodiek worden bezien of het zin heeft om beleidsmatig ook actief te gaan sturen naar één van de vormen. Dit kan dan leiden tot aanpassing van de minimumstandaard.

VII Overige informatie

Voedselvermalers

Op het gebied van gescheiden inzameling van voedselresten en ander gft-afval is nog veel winst te behalen, zeker in de hoogbouw. Momenteel worden er in enkele gemeenten experimenten voorbereid of uitgevoerd waarbij gebruik wordt gemaakt van voedselvermalers in de keuken.. Het is bij deze experimenten zaak dat er geen lozing op het riool plaatsvindt (zie ook de tekst over lozing hieronder), maar afvoer naar een afgesloten tank, zodat verdere verwerking volgens minimumstandaard plaats kan vinden. Deze vorm van inzamelen en verwerking is nog niet meegenomen in onderstaande LCA-studies.

Uit een uitgevoerde [LCA-studie](#) blijkt dat de milieuhygiënisch meest optimale wijze van afvalbeheer is brongescheiden inzameling gevolgd door vergisten en composteren. Afvoer via een ongescheiden rioolstelsel en verwerking in RWZI levert de minst gunstige resultaten op. De uitkomsten van de LCA-studie geven geen aanleiding om het huidige beleid rond de afvoer en verwerking van voedselresten aan te passen. Zolang de uitkomsten van de reeds gestarte experimenten geen aanleiding geven tot wijziging van het beleid, is het niet gewenst dat nieuwe pilots voor het gebruik van voedselvermalers worden gestart.

Overigens was het op grond van artikel 3.131 het [Activiteitenbesluit milieubeheer](#) niet toegestaan om afvalwater te lozen dat afvalstoffen bevat, die door versnijdende of vermalende apparatuur zijn versneden of vermalen. Voor huishoudens was met name artikel 6 van het [Besluit lozing afvalwater huishoudens](#) van belang waarin staat:

Huishoudelijk afvalwater, afkomstig van het bereiden van voedingsmiddelen en daarmee

samenhangende activiteiten, dat afvalstoffen bevat, die door versnijdende of vermalende apparatuur zijn versneden of vermalen, wordt niet geloosd.

Met de komst van de Omgevingswet is dit verbod via de zogenaamde bruidsschat automatisch onderdeel van de gemeentelijke omgevingsplannen geworden, maar hebben gemeenten de komende jaren de mogelijkheid om dit te heroverwegen (zie ook beleidskader, hoofdstuk A8). Omdat er op dit gebied initiatieven zijn en pilots worden uitgevoerd worden gemeenten aangeraden tijdig in hun omgevingsplan regels rond voedselvermalers op te nemen. Hierbij dienen gemeenten rekening te houden met het onderstaande en dit in hun omgevingsplan te borgen. Dit geldt daarbij zowel voor het gebruik van vermalers door huishoudens als voor het gebruik door bedrijven binnen de gemeente.

Minimumstandaard voor bioafval van huishoudens en vergelijkbaar bioafval van bedrijven is opwerken tot een toepasbare meststof of bodemverbeteraar. Combinatie met winnen van groene energie is hierbij aanvullend, maar mag niet in de plaats komen van deze hoofddoelstelling. Dit betekent dat het toestaan van het gebruik van voedselvermalers t.b.v. het verwerken van keukenafval in strijd is met een doelmatig afvalbeheer (en dus in strijd is met het LAP) wanneer dit is gekoppeld aan afvoer via een ongescheiden rioolstelsel en verwerking in RWZI. Inzet van voedselvermalers is alleen doelmatig wanneer cumulatief;

- afvoer van het maaisel plaatsvindt via een stelsel gescheiden van ander afval(water), en
- het afgevoerde maaisel separaat van ander afval(water) wordt afgevoerd naar een verwerker, en
- deze verwerker het verwerkt tot een toepasbare meststof of bodemverbeteraar, en
- deze verwerking zeker is en langjarig contractueel is vastgelegd alvorens de toestemming tot plaatsen wordt gegeven (dit laatste om te voorkomen dat na aanleg blijkt dat doelmatige afvoer niet goed is geregeld en de vermalers toch kunnen worden gebruikt en het maaisel alsnog op het riool komt).

Voedselverspilling en ketengericht afvalbeleid

Ten aanzien van de in gft-afval voorkomende in het afvalstadium geraakte voedingsmiddelen wordt het volgende opgemerkt. Een derde deel van de mondiaal geproduceerde hoeveelheid voedsel gaat verloren of wordt verspild. Dit gebeurt in de gehele keten van agrarische productie tot aan de consumptie. Preventie van voedselverspilling is dan ook een belangrijk aandachtspunt voor de hele keten, waaronder huishoudens. Ter voorkoming van voedselverspilling richt het beleid zich op:

- a. Het voorkomen van verliezen van voedsel, bestemd voor menselijke consumptie (preventie).
- b. Het zo hoog mogelijk verwaarden van onvermijdelijke rest- en bijstromen in de voedselketen).

Speciaal hiervoor is er de taskforce Circular Economy in Food opgericht evenals het platform www.samentegenvoedselverspilling.nl. Samentegen voedselverspilling hanteert voor de optimale verwaarding van voedselreststromen de Ladder van Moerman. Op het eerste gezicht lijkt daar vergisting hoger gewaardeerd dan composteren. Bedoeld wordt echter in beide gevallen: het produceren van een meststof (compost), waarbij de optie met voorvergisting volgens de ladder van Moerman hoger gewaardeerd wordt. Voor het LAP voldoen beide vormen aan de minimumstandaard.